

- Jak funguje vykazání v praxi? 2
- 20 let Linky pomoci 3
- Kolik žen má zkušenost se sexuálním násilím? 4
- Rozhodovací praxe ESLP o násilí na ženách 5
- Evropský ochranný příkaz v Římě 6
- Soudní dvůr EU a Istanbulská smlouva 7
- Interdisciplinární týmy o vykazání 8
- Kdo je kdo 8

AKTUALITY

Budujeme centrum pro oběti sexuálního násilí

Jako první v České republice začínáme budovat centrum, v němž oběti sexuálního násilí či jejich blízcí dostanou komplexní pomoc.

že oběť tyto vzorky využije v trestně-právním řešení situace;

- výslechovou místnost, pro případ, že se klientka rozhodne k trestně-právnímu řešení situace.

personálu, abychom dokázali pomoci opravdu všem, kteří to potřebují.

Barbora Bášťecká

Jaké služby v novém centru najdete? Půjde o všechny naše služby, které již aktuálně poskytujeme: **sociální a právní poradenství, skupiny pro oběti sexuálního násilí, individuální terapii, případně zprostředkování právního zastupování.** Co bude centrum nabízet navíc jsou však **krizové služby určené obětem bezprostředně po útoku:**

Vznik takového centra není jednoduchý. Čeká nás rozsáhlá rekonstrukce, zařízení celého objektu, aby se v něm naše klientky a naši klienti cítili, co nejbezpečněji, ale také navýšení našeho

Vznik prvního centra pro oběti sexuálního násilí můžete podpořit zasláním daru na účet naší veřejné sbírky:
2601981608/2010.

- krizovou pomoc, tedy sociální a psychologickou pomoc obětem, a to v jakoukoliv denní dobu;
- krizový pokoj pro krátkodobý pobyt v případě zájmu klientky s cílem poskytnout jí bezpečný prostor pro stabilizaci;
- sběr a uskladnění vzorků bez nutnosti se jakkoliv zavázat,

ZŘÍDÍME PRVNÍ KOMPLEXNÍ CENTRUM PRO OBĚTI SEXUÁLNÍHO NÁSILÍ V ČR

sociální a právní poradenství, krizová pomoc

individuální a skupinová psychoterapie

krizový byt: bezpečí a stabilizace

výslechová místnost pro policii

sběr a uchování genetických vzorků

ZDARMA ● NON-STOP ● DŮVĚŘNĚ

KDE? Centrum bude na Praze 6. **KDY?** Provoz spustíme na konci roku 2022.

Svěřit se s probíhajícím násilím ve vztahu (partnerském nebo rodinném) bývá pro klientky mnohdy těžké. Prožívají pocity viny, studu a strachu. Málokdy mají ve svém okolí blízké, kterým by se mohly svěřit, nebo zažívají sociální izolaci a ke kontaktům se nedostanou. Klientky, které přicházejí k nám do organizace, se o našich službách dozví na základě **doporučení od jiných sociálních služeb, rodiny, přátel, kontaktů na internetu** nebo klientku s nabídkou služeb, které proFem nabízí, osloví **sociální pracovníce z intervenčního centra na základě zaslání úředního záznamu o vykázaní.**

Klientka (75) po smrti svého manžela zůstala sama ve velkém rodinném domě, kde s manželem žili. Její syn (46) žil v bytě, který zdědil po rodičích. Syn **užívá alkohol a propadl hazardním hrám.** V důsledku pravidelného hraní se zadlužil a rozprodal veškeré vybavení bytu, nakonec o byt přišel, a tak po nějaký čas spával u svých přátel.

Klientka se dozvěděla o synově situaci a **nabídla mu bydlení ve společné domácnosti.** Syn vůči klientce vyvíjel **psychický nátlak**, aby mu klientka **pravidelně přispívala peníze na jeho hráčství.** Klientka ze začátku nátlaku propadla a pravidelně z důchodu synovi dávala určitou částku. Po několika měsících avšak **odmítla synovi peníze vydat.** Syn ji začal **fyzicky atakovat** – klientce podkopával nohy, fackoval ji, strkal do ní silou až neudržela rovnováhu a praštila se o zeď. Klientka po těchto atacích synovi peníze dala nebo si je sám vzal. Obral ji o celou částku důchodu, klientka neměla z čeho nakoupit jídlo.

Po jednom z těchto útoků zraněnou klientku našla **sousedka**, se kterou měla klientka domluvenou schůzku. **Přivolala RZS a policii, která násilného syna vykážala. Sociální pracovníce klientku kontaktovala po obdržení úředního záznamu o vykázaní a nabídla jí služby poskytované organizací proFem.** S klientkou mluvila hlavně o **možnosti prodloužení vykázaní až na jeden měsíc.** Klientka měla zájem o prodloužení a byla domluvena **osobní konzultace**, na kterou ji doprovodila kamarádka. Klientka na konzultaci mluvila o strachu, který zažívá od doby, co s ní syn začal žít. Svěřila se, že jí syn prodal několik elektronických zařízení, které v domě byly a ukradl jí cenné šperky. Klientka má pocit viny, že za to, jak se syn chová, může ona a výchova. Během konzultací sociální pracovníce snímá pocity viny, které

klientka prožívá, a mluví s ní o dynamice domácího násilí. Klientka v rámci spolupráce s organizací využila **právních služeb** a za asistence právničky podala na soud **návrh na předběžné opatření**, kterým by se vykázaní syna prodloužilo o jeden měsíc. Soud návrhu vyhověl, **klientka tak získala čas dále spolupracovat se sociální pracovníci a zvážit své další možnosti.** V rámci **zajištění vlastního bezpečí** se po uplynutí lhůty předběžného opatření chystala **vyzvat syna k vystěhování** a v případě jeho nesouhlasu připravila společně s právničkou **žalobu na vyklizení nemovitosti.**

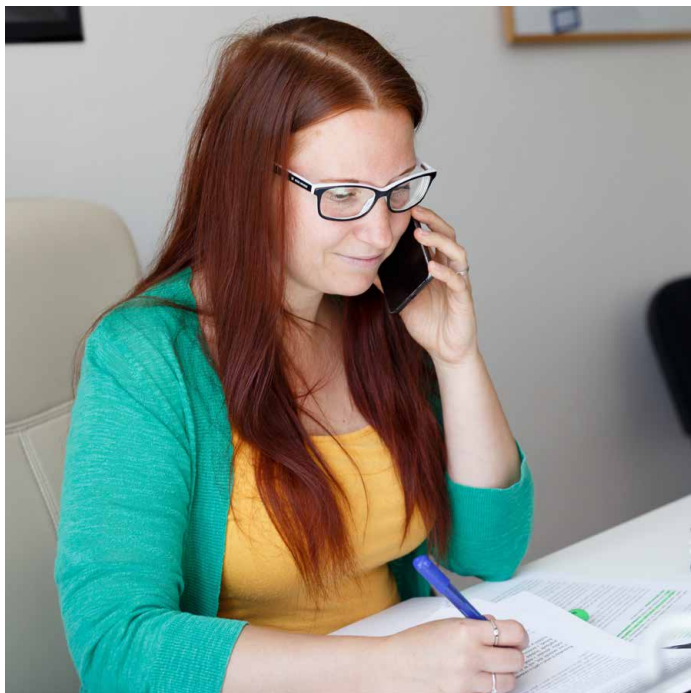
Nebýt **vykázaní** a toho, že tento institut **propojuje policii s intervenčními centry**, klientka by pravděpodobně ve společné domácnosti s agresorem setrvala mnohem déle. Vykázaní je **opatření, kterým lze násilné osobě po dobu deseti dnů zakázat přístup do společného obydlí a jeho okolí, případně kontakt s ohroženou osobou**, to vše pokud předpokládáme, že násilí vůči ohrožené osobě bude pokračovat. Tento faktický úkon slouží zejména k **prevenci domácího násilí** a vykonávají ho **policisté na místě** na základě aktuálního vyhodnocení situace.

V případě, že policie přistoupí k vykázaní, je **povinna zaslat úřední záznam o vykázaní do příslušného intervenčního centra do 48 hodin.** Vzhledem k tomu, že v tuto chvíli již běží **desetidenní lhůta, je důležité postupovat rychle**, aby intervenční centrum a ohrožená osoba měly dostatečný prostor se spojit a případně vypracovat návrh na předběžné opatření k prodloužení vykázaní.

V případě, že spolupráce mezi intervenčními centry a policií dlouhodobě funguje, může mít institut vykázaní dalekosáhlé pozitivní dopady na životy obětí.

Barbora Eichlerová

Jak efektivně zařídit, aby se tolik potřebná pomoc rozšířila mezi co nejvíce lidí? Tuto otázku si organizace proFem kladla již od roku 1994. Velmi rychle po jejím vzniku totiž bylo jasné, že je třeba hledat cesty k založení linky pro týrané a ohrožené ženy, která do té doby v České republice chyběla.

Již v roce 2001 byla spuštěna **první linka právní pomoci**, na které každou **středu** od 18:30 do 20:30 poskytovali rady advokáti a advokátky zejména obětem domácího násilí. Byl to unikátní projekt, který u nás neměl obdoby. Za týden linka obsloužila v průměru více než tři klientky. Tímto způsobem byla pomoc poskytována až do roku 2008, kdy došlo k **rozšíření konzultačních hodin** a telefonické právní poradenství bylo poskytováno nejen ve **středu**, ale i v **úterý** mezi devátou a jedenáctou hodinou. Další mezník nastal přepojením linky na **mobilní číslo**. Od roku 2010 již linka funguje na čísle **608 222 277**, o hodinu se také prodloužily konzultační hodiny a během celého roku pracovníci zodpověděli téměř **250 dotazů** od lidí potýkajících se s **domácím** či **sexuálním násilím**.

Linka v této podobě zůstává dodnes a poskytuje **akutní rychle dostupnou pomoc klientkám**, které nemohou čekat na osobní konzultaci, potřebují povzbudit, vyslechnout, ověřit si správnost svého postupu dle platného práva či hledají odpověď na dotaz právního charakteru.

V takové situaci se například ocitla klientka, která se na linku dovolala z Moravy. Během konverzace se advokátce svěřila, že žije s agresorem, který ji týrá, ponižuje a vulgárně jí nadává. Ráda by ho se svými dětmi opustila. Společně s advokátkou vypracovaly únikový plán. Klientka byla poučena o tom, že o odchodu dětí musí informovat OSPOD i jejich otce, bylo jí doporučeno odnést si dokumenty a cenné osobní věci. Advokátka s klientkou dále probraly, jak podat návrh na rozvod a postup ohledně návrhu na svěření dětí do péče klientky. **Po pouhých třiceti minutách hovor klientka ukončuje s tím, že je dostatečně informována o dalších možnostech svého postupu a nabyla sebedůvěry v tom, že opustit agresora je správné rozhodnutí a že ví, jak kroky může učinit.**

Novinkou je pak paralelní spuštění infolinky pro oběti sexuálního násilí, kam se od července letošního roku můžete dovolat každé úterý a čtvrtek večer. Na této lince se může poradit každý, kdo zažil sexuální násilí v dětství, dospívání nebo v dospělosti, ať už se jedná o útok před několika lety, anebo aktuální či nedávný.

Infolinka je taktéž určena **osobám blízkým oběti**, které se chtějí poradit například o tom, jak citlivě o tématu hovořit nebo jak svého blízkého podpořit. **Nejedná se tedy o právní pomoc**, ale u telefonního sluchátka sedí **interventky**, které jsou v problematice sexuálního násilí **vyškoleny**.

Jednou z volajících je žena, které se nedávno vybavilo trauma ze sexuálního zneužívání z dětství, které dlouhodobě potlačovala. Klientka popisuje, že trauma znovu prožívá a pracuje s ním, nedokáže jej však přiblížit svému partnerovi, který nechápe procesy, které se v ní spouští. Pracovnice klientku vyslechla a ocenila její dosavadní kroky a schopnost situaci řešit, dále jí **nabídla několik možností dalšího postupu** – párovou psychoterapii nebo společnou konzultaci s partnerem a sociální pracovníci v proFem.

Spolupráce s klientkami na lince právní pomoci či infolince pro oběti sexuálního násilí však často nekončí jedním hovorem. Obě služby jsou součástí **vícepilířového poradenství**, které proFem svým klientkám poskytuje. Pokud je to možné, je klientkám nabídnuta **návazná spolupráce ve formě dalších služeb naší organizace**. Snažíme se s klientkami pracovat komplexně a vytočit naše telefonní číslo je proto určitě krokem správným směrem. Již dvacet let.

Martina Langrová

Kolik žen má zkušenost se sexuálním násilím?

Každá druhá žena starší osmnácti let zažila během svého života nějakou formu sexuálního násilí nebo obtěžování. Téměř každá desátá žena byla během svého života znásilněna. To vše ukazuje nový reprezentativní výzkum realizovaný výzkumnou agenturou MindBridge Consulting, a.s. pro organizaci proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s.

Sběr kvantitativních dat probíhal v průběhu srpna 2021 metodou CAWI (dotazováním přes webové rozhraní) s velikostí vzorku 1 000 respondentů a respondentek (reprezentativní výběr obyvatel ČR nad 18 let). Cílem výzkumného šetření bylo zjistit, s jakými typy sexuálního obtěžování a/nebo násilí mají ženy a muži v Česku zkušenost a jak tyto situace řeší. Mezi sexuální násilí a obtěžování bylo v rámci výzkumu zařazeno znásilnění, osahávání, verbální sexuální obtěžování, nucení k nepříjemným sexuálním praktikám, obdržení nevyžádaných fotografií či videa se sexualizovaným obsahem a další.

Z výzkumu vyplývá:

- **Alespoň jednu z forem** sexuálního násilí a/nebo obtěžování, na které jsme se ve výzkumu dotazovali, **zažilo 54 % žen.**
- **Každá třetí žena** přitom zažila během svého života **více než jednu formu sexuálního násilí nebo obtěžování.**
- **Téměř každá desátá žena** byla během svého života **znásilněna.**
- Verbální sexuální obtěžování a osahávání, hlazení, doteky proti vůli oběti jsou nejrozšířenější formy sexuálního obtěžování/násilí. **První zažilo 33 % žen, druhé 31 % žen.**
- Zkušenost s **obdržením nevyžádaných videí či fotografií** se sexualizovaným obsahem má **17 % žen**, zkušenost s **nevyžádaným líbáním** nebo líbáním proti své vůli má pak **12 % žen.**

Muži se nejčastěji setkávají s verbálním sexuálním obtěžováním, osaháváním, hlazením, doteky proti své vůli a obdržením nevyžádaných videí či fotografií se sexualizovaným obsahem. Oproti ženám zažívá sexuální násilí/obtěžování výrazně nižší počet mužů, muži také zažívají v průměru nižší počet forem násilí/obtěžování. Kvůli svému rozsahu se výzkum ovšem nezaměřoval na otázku pachatele sexuálního násilí/obtěžování. Zahraniční data však ukazují, že u některých forem sexuálního násilí zažívaných muži je pachatelem majoritně muž – u znásilnění se jedná téměř o 90 % případů (CDC, 2020).

Téměř 90% obětí znásilnění (ženy i muži) vyhodnocuje tuto situaci jako nejhorší ze zažitých forem sexuálního násilí či obtěžování. Tyto oběti nejčastěji svou situaci neřeší nijak.

„Výzkum na svém omezeném prostoru dokládá závažnost problému sexuálního násilí a obtěžování v České republice a může tvořit bázi pro další zkoumání tohoto fenoménu, například i prostřednictvím kvalitativních metod. Zároveň data dokládají potřebu dalších intervencí, jako jsou osvětové kampaně a zvyšování informovanosti o možnostech pomoci obětem násilí, ale i nutnost specializovaných služeb,“ komentuje ředitelka proFem Jitka Poláková.

Oběti sexuálního násilí, ale i sexuálního obtěžování se přitom často potýkají s dlouhodobými a dalekosáhlými dopady na svůj život, jakou jsou například úzkosti, deprese, panické ataky, poruchy příjmu potravy a podobně. Je důležité si uvědomit, že ne každý chce řešit svou situaci pomocí práva, a i přesto je důležité jim poskytnout pomoc při ošetření náročné životní situace.

Eva Michálková

Zkušenosti se sexuálním násilím a sexuálním obtěžováním

během svého života zažila nejméně jednu formu **sexuálního násilí** nebo **sexuálního obtěžování**

KAŽDÁ DRUHÁ ŽENA

starší 18 let

ženy zažívají v průměru **2 až 3 typy** sexuálního násilí nebo obtěžování

například:

téměř **každá desátá žena** starší 18 let zažila **ZNÁSILNĚNÍ**

to je přibližně **409 172 žen** v ČR

Evropský soud pro lidská práva a násilí na ženách: rozhodovací praxe

I v roce 2021 se Evropský soud pro lidská práva („ESLP“) věnoval řadě případů genderově podmíněného násilí na ženách. V tomto článku přinášíme výběr těch nejvýznamnějších a nejzajímavějších z nich.

Kurt proti Rakousku¹

Paní Kurt dlouhodobě čelila domácímu násilí, za které byl její manžel po několika vykázních nakonec i odsouzen. Měli společné potomky, kteří v trestním řízení svědčili proti svému otci ohledně toho, co se doma dělo. Několik dní po její výslechu **otec zastřelil svého osmiletého syna před školou a poté i sebe**. Podstatou věci bylo, zda Rakousko učinilo adekvátní kroky k ochraně dětí a zda neměl být agresor stíhán ve vazbě.

Věc se letos dostala až k Velkému senátu ESLP. Ten konstatoval, že **nedošlo k porušení žádného závazku** plynoucího z Evropské úmluvy, zejména proto, že policie nemohla odhadnout závažnost nebezpečí pro rodinu mimo společnou domácnost, kde se násilí typicky odehrávalo.

Význam tohoto rozsudku tkví v tom, že **ESLP zpřesnil povinnosti státu v oblasti domácího násilí**. Stát musí (i) okamžitě reagovat na ohlášení výskytu domácího násilí, (ii) zvážit realitu a bezprostřednost nebezpečí na životě oběti, a to v daném individuálním kontextu situace, a (iii) případně přijmout **přiměřená a vhodná** preventivní opatření k ochraně života a zdraví oběti.

Na druhou stranu lze rozsudek hodnotit i kriticky. Když soud tvrdil, že se nedalo vyhodnotit nebezpečí pachatele mimo obydlí, kde domácí násilí standardně probíhalo, vyšel z mylného předpokladu, že domácí násilí je vázáno na místo (*place-dependent*), namísto toho, že je spojeno s konkrétními osobami (*person-dependent*). Argumentace soudu také bohužel obsahovala znaky nežádoucího obviňování oběti (*victim blaming*) jako například poukaz na to, že pravděpodobně ani sama paní Kurt si nebyla vědoma nebezpečnosti agresora a **zbytečně otálela s ohlášením incidentů na policii**.

Tkheldze proti Gruzii²

Dceru stěžovatelky paní Tkheldze dlouhodobě týral její muž, přičemž se **jedenáctkrát bezvýsledně obrátila na policii**. Nakonec ji **partner zavraždil** a po její smrti se její matka domáhala objasnění toho, proč se policie domácím násilím dříve nezabývala.

ESLP dospěl k tomu, že Gruzie **porušila její právo na život společně se zákazem diskriminace na základě pohlaví**.

Soud došel k tomuto závěru zejména proto, že policie neshromažďovala dostatečné důkazy, řádně nezhodnotila nebezpečí ohrožení života a zdraví oběti, rizika bagatelizovala, nepřijala žádná ochranná opatření. Také poukázal na to, že tato selhání jsou v Gruzii běžná, systémová a strukturální a neproporčně zasahují ženy, tudíž jsou také diskriminační. Zde stojí za pozornost, že ESLP si uvědomuje, že genderově podmíněné násilí na ženách je nejen individuálním, ale také **celospolečenským strukturálním sociokulturním problémem**.

N. Ç. proti Turecku³

Dvanáctiletá stěžovatelka N. Ç. byla **dlouhodobě sexuálně zneužívána a využívána k sexuálnímu vykořisťování dětí**. Posléze iniciovala trestní řízení, ve kterém bylo 28 osob obviněno z jejího znásilnění. Současně se však v tomto řízení vyskytla řada chyb. Stěžovatelka se obrátila na ESLP s tím, že Turecko porušilo svou povinnost zajistit efektivní trestní proces, ve kterém budou chráněna její práva.

ESLP zhodnotil, že Turecko **porušilo stěžovatelčino právo na respektování soukromého a rodinného života a také zákaz mučení**. Turecko nezajistilo zvláštní asistenci poškozené, ačkoli byla dětskou obětí, nezabývalo se opatřeními proti její retraumatizaci (oběť například před budovou soudu napadli příbuzní obžalovaných). Také ji trestní soud donutil k tomu, aby **znázornila a přežila sexuální polohy, ve kterých došlo k vyšetřovaným stykům**, a během procedury musela podstoupit více než deset gynekologických vyšetření. Řízení zkoumalo, zda styky neprobíhaly s dívčíným souhlasem, ačkoli byla dítětem. Všechny tyto neadekvátní kroky ve svém celku přispěly k zásahu do stěžovatelčiny důstojnosti, její sekundární viktimizaci a porušení jejich základních práv.

Je jistě pozitivní, že Soud se nebojí označovat případy domácího a sexuálního násilí jako genderově podmíněné a že své závěry v této tematické oblasti stále postupně rozvíjí a rozšiřuje. To je stěžejní i proto, že **jeho rozsudky jsou závazné pro všechny členské státy Rady Evropy, tedy i Česko**. Současně s tím však Soud v některých případech bohužel marní příležitost adekvátně se postavit za oběti, jejich zranitelnost a potřeby.

V každém případě má však smysl věnovat **pozornost jeho rozhodovací praxi** a tomu, jak se bude do budoucna proměňovat například i **v návaznosti na existenci Istanbulské úmluvy**.

Petra Sýkorová

1 Rozsudek Velkého senátu ESLP ze dne 15.06.2021, č. stížnosti 62903/15.

2 Rozsudek ESLP ze dne 08.07.2021, č. stížnosti 33056/17.

3 Rozsudek ESLP ze dne 09.02.2021, č. stížnosti 40591/11.

V Říme jsme diskutovali o Evropském ochranném příkazu

6

Dne 2. října 2021 se v Římě uskutečnil mezinárodní seminář ve spolupráci s projektem Artemis, zaměřený na problematiku Evropského ochranného příkazu. Semináře se zúčastnili nejen zástupci organizací zaměřených na poskytování pomoci a ochrany obětem trestných činů, ale také odborníci z řad právníků zabývající se shora uvedenou problematikou.

Co termín Evropský ochranný příkaz znamená?

Evropský ochranný příkaz je mechanismus, který poskytuje právo využívat i nadále ochranných opatření vydaných v trestním řízení (např. zákaz styku s vámi či zákaz vstupu do společného obydlí) při stěhování v rámci zemí EU. Pokud byl v některém členském státě vydán ochranný příkaz na návrh oběti, může oběť chtít i nadále využívat jeho ochrany při stěhování či cestování do jiného členského státu. Zjednodušeně řečeno, pokud je v rámci trestního řízení na vaši ochranu vydán některý z ochranných příkazů, můžete jeho působnost rozšířit i do jiné členské země EU a to tak, že požádáte soud o vydání Evropského ochranného příkazu.

Mezinárodní seminář v Římě očima soudkyně JUDr. Michaely Burešové

Úvodem byl představen projekt Artemis, jeho cíle a stručně prezentovány i neziskové organizace, které jsou v něm zapojeny. Hlavním tématem semináře byl Evropský ochranný příkaz (dle směrnice EU 2011/99/EU), jeho hlavní úskalí a osvědčené postupy, porovnání praxe v jednotlivých člen-

ských státech. Účastníci semináře ocenili nejen to, že byl tento instrument napomáhající k ochraně obětí trestných činů detailně představen, ale zejména hodnocení jeho praktického využití a hledání způsobů, jak zvyšovat povědomí o jeho existenci v řadách odborné veřejnosti i mezi potenciální cílovou skupinou. Velmi podnětnou a hojně diskutova-

nou součástí semináře bylo srovnání jednotlivých právních řádů zastoupených členských zemí a faktické využití Evropského ochranného příkazu doplněného dalšími vnitrostátními instituty v jednotlivých státech.

Evropský ochranný příkaz byl do českého právního řádu implementován již v roce 2015 změnou zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. Je nutno připustit, že ačkoliv Evropský ochranný příkaz může být účinným nástrojem k tomu, aby bylo zajišťováno bezpečí a ochrana obětí různých forem trestné činnosti, spojených s ohrožením života, zdraví, svobody a lidské důstojnosti, jedná se o poměrně **málo známý institut, který prakticky není využíván**, přestože ve srovnání s různými dalšími nástroji, založenými na bázi vnitrostátního práva, může poskytovat ochranu obětem trestných činů i v rámci dalších států Evropské unie.

Je důležité si uvědomit, že volný pohyb občanů Evropské unie, garantovaný Schengenskou úmluvou, s sebou sice nese četné benefity, ale zároveň i otázky, které je zapotřebí řešit jinak než na základě vnitrostátního práva. Ve stručnosti by se dalo říci, že pokud je vydán Evropský ochranný příkaz v jednom členském státě, je jeho prostřednictvím zajištěna ochrana obětí i dalších členských státech, pokud se bude dotýčná osoba stěhovat, cestovat apod. Tuto možnost totiž ostatní národní instrumenty (předevšímná opatření, vykázaní, zvláštní ochrana svědků a podobně) neposkytují.

Účastníci konference se shodli na tom, že ačkoliv se jedná nebo spíše mohlo by se jednat o velmi účinný nástroj ochrany ohrožených osob, vzhledem k malému povědomí mezi příslušnými organizacemi i justičními orgány je poměrně málo používán.

V České republice je kompetentní k jeho **vydání okresní soud** či státní zastupitelství, v jehož obvodu bydlí nebo se zdržuje chráněná osoba. Orgánem příslušným k jeho **uznání** je pouze **okresní soud**. Vzhledem k tomu, že už z povahy věci je zřejmé, že by měl být vydán či uznán pokud možno co nejrychleji, aby byla dostatečně zajištěna účinná ochrana obětí, jde o velmi jasnou a rámcově upravenou proceduru, a i když zákon nestanovuje žádné časové limity pro rozhodnutí, z jeho znění vyplývá, že tak má být učiněno **bezodkladně**, tedy jedná se o rozhodnutí, které má být přijato s co **nejvyšší prioritou**.

Jakožto osoba z praxe si dovoluji tvrdit, že Evropský ochranný příkaz je v českém právním řádu zpracován skutečně přehledným a jasným způsobem, v podstatě justiční orgány, které jej vydávají či přijímají, mohou bod po bodu postupovat podle **části páté, hlavy X, §§ 340–356 zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních**, přičemž k dispozici jsou soudcům také **praktické informace a formuláře na Extranetu Ministerstva spravedlnosti** ve vztahu ke všem členským zemím, státním zástupcům pak podporu poskytují stránky jejich vnitřní sítě.

V rámci konference opakovaně zaznělo, že největším problémem, který brání širšímu užití Evropského ochranného příkazu, je nejen jistá **neochota aplikovat jiné než zavedené instituty**, ale zejména **malé povědomí nejen mezi justičními orgány a organizacemi, zaměřenými na ochranu obětí, ale i právními zástupci obětí, kteří by měli být jedněmi z prvních, kdo by jejich jménem a v jejich zájmu mohli usilovat o uplatnění tohoto instrumentu**.

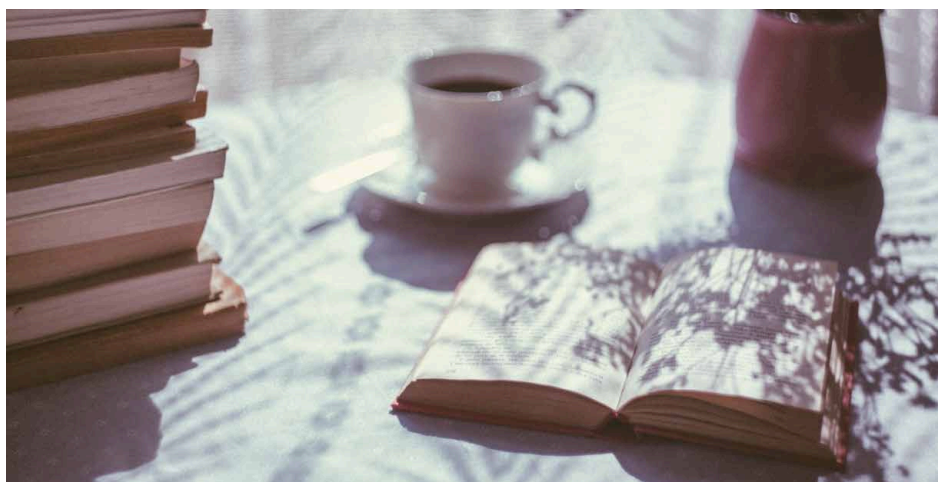
Závěrem bych si proto dovolila připomenout známý výrok Francise Bacona. *Vědění je moc*, řekl kdysi on, a já bych dodala že v tomto případě povědomí o možnostech, které právní řád poskytuje, umožňuje nejen přemýšlet a konat vždy o tah dopředu, ale zejména díky tomu účinně chránit ty, kdo pomoc potřebují.

JUDr. Michaela Burešová

Soudní dvůr Evropské unie se vyjádřil k Istanbulské úmluvě

Dne 6. října 2021 byl zveřejněn posudek 1/19 Soudního dvora Evropské unie, který se vyjadřuje k procesům přijetí Istanbulské úmluvy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí Evropskou unií.

Istanbulská úmluva je specifická tím, že spadá zčásti do pravomocí Evropské unie a zčásti do pravomocí členských států. Na unijní úrovni v oblastech justiční spolupráce v trestních věcech a v záležitostech azylu a zásady nenavrácení došlo k **podpisu Istanbulské úmluvy již 13. června 2017**, doposud však **nebylo přijato žádné rozhodnutí o uzavření této úmluvy Evropskou unií**. Rada pravděpodobně stále čeká na **dohodu všech členských států**, že budou úmluvou vázány v oblastech spadajících do jejich pravomocí. Proto dne **9. července 2019** obdržel Soudní dvůr **žádost Evropského parlamentu o posouzení dvou dotazů**. Parlament se mimo jiné táže, zda je na základě Smluv **možné či přímo nezbytné před přijetím Istanbulské úmluvy jménem Unie čekat na vzájemnou dohodu členských států**.

Soudní dvůr se při rozhodování řídil stanoviskem generálního advokáta Geralda Hogana. Hlavními závěry z posudku jsou, že **Rada může počkat na dohodu členských států před přijetím Istanbulské úmluvy, ale zároveň její přijetí nesmí být podmíněno touto dohodou**. Soudní dvůr dále objasnil, že při závěrečném rozhodování o přijetí Istanbulské úmluvy by mělo být postupováno **kvalifikovanou většinou**. Nicméně dodal, že aby bylo dosaženo efektivnější vzájemné spolupráce mezi členskými státy a orgány Evropské unie, je možné že diskuze mezi jednotlivými subjekty bude rozší-

řena, tím pádem **může zahrnovat i čekání na společnou dohodu**. Ačkoliv by tedy k ratifikaci Istanbulské úmluvy stačila kvalifikovaná většina, toto rozhodnutí znamená, že přistoupení k Istanbulské úmluvě může zůstat v zájmu synchronizace členských států **zablokováno na dobu neurčitou**.

Otázkou zůstává, jak dlouho ještě můžeme čekat a zda by Evropská unie neměla přistoupit k **přijetí jiných mechanismů**, které by **urychlily** harmonizaci opatření v boji proti genderové podmíněnému násilí.

Martina Langrová

Podzimní setkání interdisciplinárních týmů ve Středočeském kraji

8

V rámci interdisciplinárních týmů jsme diskutovali nad tématem **vykázání** a vyjasňovali si **role jednotlivých aktérů**. Tentokrát mohla setkání proběhnout po dlouhé době opět **osobně ve všech našich pobočkách ve Středočeském kraji**.

V průběhu října proběhla interdisciplinární setkání v **Příbrami, Berouně a Benešově**. Setkání se zúčastnili zástupci a zástupkyně **neziskových organizací, policie a městských úřadů**, především z oddělení **sociálně právní ochrany dětí**. Hlavním tématem setká-

ní bylo „Vykázání“ a zejména znovu si ujasnění toho, **jak institut vykázání v praxi funguje a jaké jsou role jeho jednotlivých aktérů**. Společně jsme sdíleli také specifické situace, s kterými jsme se v rámci praxe setkali. Jako např. vykazování v případech, když jsou agresor i oběť Covid-19 pozitivní, kdy je u oběti i agresora zjištěna vysoká míra alkoholu, jak se postupuje, když násilná osoba je nezletilá nebo má omezenou způsobilost.

Z výstupů setkání **vznikne také informační leták pro policisty**, který by nám měl pomoci ve vzájemné spolupráci v rámci institutu vykázání a jeho jednotlivých náležitostí.

Pavλίna Mádlová

KDO JE KDO – TÝM PROFEM

Tým odbornic a odborníků je pro fungování proFem a poskytování poradenství a podpory obětem domácího násilí a genderově motivovaného násilí klíčový. Bez našich sociálních pracovníků, právníček a právníků, terapeutek a vedení organizace bychom nebyli schopni naše služby poskytovat. V této rubrice proto vždy najdete medailonek jedné členky nebo člena týmu, abychom vám náš skvělý tým blíže představili. Dnes bychom vás rádi seznámili se sociální pracovnící Barborem Eichlerovou.

Barbora Eichlerová

Pracuje u nás v proFem na pozici sociální pracovníce. Působí na pobočkách v Praze, v Berouně a v Benešově. V současné době studuje magisterské studium na Fakultě sociálních studií v Brně na Masarykově univerzitě, obor sociální práce. Svoji diplomovou práci zaměřila na Motivaci oběti domácího

násilí k odchodu z násilného vztahu. Během studia absolvovala kurzy zaměřené na krizovou intervenci a práci s traumatem. V rámci preventivních aktivit vede workshopy o partnerském násilí pro žáky základních a středních škol. Ve svém volném čase působí jako dobrovolnice v projektu Liga férového fotbalu, kde pracuje s dětmi a mládeží. *(red)*

PROFEM
= PRÁVO
= POMOC

www.profem.cz

FB: profem.o.p.s

Instagram: profem_o.p.s_

Vaše právo, ročník V, č. 2
vychází v prosinci 2021

Zpravodaj organizace proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o. p. s.

Zpravodaj vychází dvakrát ročně

Ke stažení na <https://www.profem.cz/cs/vydali-jsme/zpravodaj>

Redakce: Martina Langrová, Iva Peterková, Petra Sýkorová, Eva Michálková, Barbora Eichlerová

Fotografie: pixabay.com, unsplash.com, archiv proFem

Grafická úprava a sazba: Jana Štěpánová, RedGreenBlue

Objednávky přijímáme na: administrativa@profem.cz

Zpravodaj je podporován
Ministerstvem spravedlnosti

 JUSTICE.CZ